

**Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»**

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор _____

« ____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Транснаціональні корпорації у готельному господарстві»

Спеціальність: 241 «Готельно-ресторанна справа»

Освітньо-професійна програма: «Курортна справа»

Інститут, факультет: Факультет туризму

Робоча програма навчальної дисципліни «Транснаціональні корпорації у готельному господарстві» для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», ОПП «Курортна справа». 2021. 13 с.

Розробник:

Клапчук Володимир Михайлович, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи, доктор історичних наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи

Протокол від __ травня 2021 р., № __.

Завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи
01.06.2021 р.

Клапчук В.М.

Схвалено Науково-методичною радою факультету туризму.

Протокол від «__» _____ 20__ р., № __

Голова

Чорна Л.В.

«__» _____ 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 241 «Готельно-ресторанна справа» (Освітньо-професійна програма «Курортна справа»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – ТНК у готельному господарстві України			
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Рівень вищої освіти: <u>магістр</u>	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: 18 год.	
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/8

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчення особливостей транснаціоналізації світового ринку туристичних послуг для створення підґрунтя подальшої розробки інструментів державного регулювання та стратегічних напрямків підвищення міжнародної конкурентоспроможності України на Європейському та міжнародному ринках економіки; оцінка ролі та значення організаційної структури туристичних транснаціональних корпорацій..

Завдання: допомогти студентам зрозуміти суть ТНК у готельному господарстві світу, усвідомити місце національної готельної індустрії в даній системі, динаміку її розвитку, можливості та перспективи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати:*

- Сутність та причини виникнення транснаціональних корпорацій
- Форми транснаціональних корпорацій
- Позитивні та негативні сторони транснаціональних корпорацій
- Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму
- ТНК в готельному господарстві
- Вплив туристських ТНК на національну економіку
- Процеси глобалізації в світовому туризмі
- Проблеми та перспективи розвитку транснаціональних корпорацій в Україні.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ ТА ЇХ РОЛЬ МІЖНАРОДНОМУ ТА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ ПОСЛУГ РОЗМІЩЕННЯ.

Тема 1. Сутність та причини виникнення транснаціональних корпорацій

Тема 2. Форми транснаціональних корпорацій

Тема 3. Позитивні та негативні сторони транснаціональних корпорацій

Тема 4. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму

Тема 5. ТНК в готельному господарстві

Тема 6. Вплив туристських ТНК на національну економіку

Тема 7. Процеси глобалізації в світовому туризмі

Тема 8. Проблеми та перспективи розвитку транснаціональних корпорацій в Україні

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курортної справи												
Тема 1. Сутність та причини виникнення транснаціональних корпорацій	9	2	2	0	0	5	11	0,5	0,5	0	0	10
Тема 2. Форми транснаціональних корпорацій	8	2	1	0	0	5	11	0,5	0,5	0	0	10
Тема 3. Позитивні та негативні сторони транснаціональних корпорацій	8	2	1	0	0	5	11	0,5	0,5	0	0	10
Тема 4. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму	14	2	2	0	0	10	11	0,5	0,5	0	0	10
Тема 5. ТНК в готельному господарстві	14	2	2	0	0	10	11,5	1	0,5	0	0	10
Тема 6. Вплив туристських ТНК на національну економіку	9	2	2	0	0	5	11,5	1	0,5	0	0	10
Тема 7. Процеси глобалізації в світовому туризмі	14	2	2	0	0	10	11,5	1	0,5	0	0	10
Тема 8. Проблеми та перспективи розвитку транснаціональних корпорацій в Україні	14	2	2	0	0	10	11,5	1	0,5	0	0	10
Усього годин	90	16	14	0	0	55	90	6	4	0	0	80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та причини виникнення транснаціональних корпорацій	2
2	Тема 2. Форми транснаціональних корпорацій	1
3	Тема 3. Позитивні та негативні сторони транснаціональних корпорацій	1
4	Тема 4. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму	2
5	Тема 5. ТНК в готельному господарстві	2
6	Тема 6. Вплив туристських ТНК на національну економіку	2
7	Тема 7. Процеси глобалізації в світовому туризмі	2
8	Тема 8. Проблеми та перспективи розвитку транснаціональних корпорацій в Україні	2
Всього:		14

6. Теми практичних занять (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

7. Теми лабораторних занять (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та причини виникнення транснаціональних корпорацій	5
2	Тема 2. Форми транснаціональних корпорацій	5
3	Тема 3. Позитивні та негативні сторони транснаціональних корпорацій	5
4	Тема 4. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму	10
5	Тема 5. ТНК в готельному господарстві	10
6	Тема 6. Вплив туристських ТНК на національну економіку	5
7	Тема 7. Процеси глобалізації в світовому туризмі	10
8	Тема 8. Проблеми та перспективи розвитку транснаціональних корпорацій в Україні	10
Всього:		80

9. Індивідуальні завдання

1. Сутність транснаціональних корпорацій
2. Причини виникнення транснаціональних корпорацій
3. Форми транснаціональних корпорацій
4. Позитивні сторони транснаціональних корпорацій
5. Негативні сторони транснаціональних корпорацій
6. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Європи.
7. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Азії
8. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Близького Сходу
9. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Південно-Східної Азії
10. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Північної Америки

11. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Південної Америки
12. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Африки
13. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму Австралії
14. ТНК в готельному господарстві
15. Проблеми та перспективи розвитку транснаціональних корпорацій в Україні

10. Методи навчання

1. Група методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1.1. Підгрупа за джерелом передачі навчальної інформації:

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіду, лекцію.
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація
- практичні методи: досліди, вправи, навчальна праця. Лабораторні та практичні роботи, твори, реферати учнів

1.2. Підгрупа за логікою передачі та сприймання навчальної інформації:

- Індуктивні методи. Втілюються за принципом: від часткового до загального, від конкретного до абстрактного.
- Дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень.

1.3. Підгрупа за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок:

- репродуктивні методи – відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками;
- творчі, проблемно-пошукові методи визначають порівняно вищий щабель процесу навчання, особливо там, де він організований на вищому, ніж у масовій школі, рівні. Проблемно-пошукова методика, на відміну від репродуктивної, пояснювально-ілюстративної, має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність студентів.

1.4. Підгрупа за ступенем керівництва навчальною роботою:

- навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота в аудиторії;
- самостійна робота студентів поза контролем учителя – самостійна робота вдома.

2. Група методів стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

2.1. Підгрупа методів стимулювання інтересу до навчання:

- створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу (використання пізнавальних ігор, цікавих пригод, гумористичних уривків, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів);
- пізнавальні ігри як метод для стимулювання та формування інтересу до знань (ігри-подорожі, вікторини тощо);
- навчальні дискусії як інтерес до предмету;
- аналіз життєвих ситуацій як метод застосування теоретичних знань на практиці.

2.2. Підгрупа методів стимулювання обов'язку й відповідальності:

- роз'яснення мети навчального предмета – метод стимулювання, основним правилом якого є: «Це згодиться в житті», «Без цього не можна бути освіченою та культурною людиною», «У майбутньому це стане тобі необхідним»;
- вимоги до вивчення предмета (орфографічні, дисциплінарні, організаційно-педагогічні). Їх виконання привчає учнів до дисциплінованості, що є головним у використанні цих методів, хоча даний аспект вивчено в дидактиці недостатньо;
- заохочення та покарання в навчанні: оцінка студента за успіхи, усне схвалення та осуд педагога. Внутрішній закон кожного педагога – не користуватись антипедагогічними прийомами: виведення з заняття, виставлення негативної оцінки за поведінку, фізичне покарання тощо.

3. Група методів контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції та взаємокорекції:

- соціальні, пов'язані з готовністю брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень у суспільному житті, у врегулюванні конфліктів ненасильницьким шляхом, у функціонуванні й розвитку демократичних інститутів суспільства;
- полікультурні – стосуються розуміння несхожості людей, взаємоповаги до їхньої мови, релігії, культури тощо;
- комунікативні – передбачають опанування важливого в роботі та суспільному житті усного й писемного спілкування, оволодіння кількома мовами;
- інформаційні, зумовлені зростанням ролі інформації в сучасному суспільстві та передбачають оволодіння інформаційними технологіями, уміннями здобувати, критично осмислювати та використовувати різноманітну інформацію;
- саморозвитку та самоосвіти, пов'язані з потребою та готовністю постійно навчатися як у професійному відношенні, так і в особистому та суспільному житті;
- компетенції, що реалізуються у прагненні та здатності до раціональної продуктивної, творчої діяльності.

4. Група бінарних, інтегрованих (універсальних) методів навчання:

- бінарні – подвійні, коли метод і форма зливаються в єдине ціле або два методи поєднуються в один;
- інтегровані (універсальні) – це поєднання трьох-п'яти методів у єдине ціле під час організації навчання.

11. Методи контролю

- 1) усне опитування на семінарських заняттях;
- 2) письмові контрольні роботи;
- 3) індивідуальні завдання;
- 4) письмова та усна форма екзамену (підсумковий тестовий контроль).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тестовий контроль (екзамен)	Сума
Поточний контроль							Практичні завдання		Тестовий контроль			
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	ПР 1	ПР 2	ТК-1	ТК-2		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Max= 40							Max= 30		Max= 10		20	100

Виконання курсової роботи (не передбачено)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Клапчук В.М., Ковальська Л.В. Курортна справа : організація, територіальне планування, система управління: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. 400 с.
2. Курортна справа (самостійна робота студентів) : Навчально-методичний посібник / [Клапчук В.М. та ін.] / [За ред. проф. В.М. Клапчука] / Факультет туризму, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ : «Фоліант», 2018. 147 с.
3. Клапчук В.М., Мендела І.Я. Курортна справа : організація, територіальне управління, стратегічне планування: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2018. 278 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія, політекономія: Підручник. К.: «Знання-Прес», 2014. 320 с.
2. Бойко М.Г. Ціннісно орієнтоване управління в туризмі: монографія. К: КНТЕУ, 2010 524 с.
3. Гонтаржевська Л.І. Ринок туристичних послуг в Україні: Навч. посібник. Донецьк: Східний видавничий дім, 2008. 180 с.
4. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Знання, 2008. 661 с.
5. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія / Т. І. Ткаченко. 2-ге вид., випр. та доповн. К.: КНТЕУ, 2009. 463 с.
6. Юхименко П.І. Міжнародний менеджмент. К.: ЦУЛ, 2011. 488 с.
7. Freyer, W. Tourismus. Einführung in die Fremdenverkehrsökonomie. Auflage. Oldenburg, Munchen, 2006. 212 с.
8. Pompl W. Internationalisierung im Tourismus / in: Internationales Tourismus-Management: Herausforderungen, Strategien, Instrumente/hrsg. von Wilhelm Pompl und Manfred G. Lieb. Munchen: Vahlen, 2002. 53 с.
9. Ukrainian economy growth imperatives. Monograph: A. Mazaraki, S. Melnichenko G. Duginets et al.; edied by Anatolii A. Mazaraki. Prague: Coretex CZ SE, 2018. 310 p.

Допоміжна

1. Булатова О.В., Дубенюк Я.А. Особливості транснаціоналізації світового туристичного ринку. *Вісник ДІТБ. Серія: Економіка, організація та управління підприємствами туристичної індустрії та туристичної галузі в цілому*. 2009. №13. С. 163-170.
2. Верховна Рада України. Комітет з питань європейської інтеграції: Про взаємовідносини та співробітництво України з НАТО: Парламентські слухання. К., 2003. 286 с.
3. Гайдук А.Б. Інтегрований туристичний концерн – сучасна форма туристичного підприємства в умовах глобалізації. *Регіональна економіка*. 2006. № 2. С. 204–211.
4. Гайдук А.Б. Процеси глобалізації та концентрації як фактор розвитку європейського та світового туристичних господарств. *Регіональна економіка*. 2013. № 1. С. 227–233.
5. Економіка і менеджмент культури. № 1–2. К. : НАКККіМ, 2012. С. 21.
6. Концепція Державної цільової програми розвитку туризму і курортів на період до 2022 р.
7. Лютак О. М. Тенденції сучасної транснаціоналізації туристичної індустрії в умовах глобалізації. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №. 10. С. 8–16.
8. Овчарук М. П. Особливості поширення та впливу ТНК на економіку України. *Фінансова парадигма в добу глобалізації*. 2013. № 3 (11). С. 61–67.

9. Чумак Н. В. Проблемні аспекти діяльності транснаціональних корпорацій в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 9. С. 719–723.

15. Інформаційні ресурси

1. Крайник О. Туристичний кластер регіону як форма соціального діалогу: управлінський аспект [Електронний ресурс] / Доступно з сайту: www.old.niss.gov.ua; www.tourlib.gov.ua
2. Обґрунтування доцільності реалізації кластерної моделі розвитку українсько-польського транскордонного співробітництва у сфері туризму [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.tourlib.com.ua
3. Офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.tourism.gov.ua
5. Офіційний сайт International Business Compass [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.bdo-ibc.com/home>.
6. Про внесення змін до Закону України « Про туризм» : Закон України
7. Проект Концепції створення кластерів в Україні. – Офіційний сайт Міністерства економіки України.
8. Про інвестиційну діяльність Закон України № 1560-ХІІ від 18.09.1991р: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>. Схвалена Кабінетом Міністрів України від 01.08.2013 р. №638-р.
30. Хартія туризму. Кодекс туриста. *Туризм в Україні : Збірник нормативно-правових актів* Т.5. Ужгород : ІВА, 2000. 280 с.
31. Communication from the commission. Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth.
32. Financial Times Global 500 (2006). URL: <http://www.ft.com/intl/cms/s/1/19e214d6-f7c7-11da9481-0000779e2340>.
9. «Global Promotion and Implementation of Chemical Leasing Business Models in Industry» 2016. Vienna. URL: <http://www.wttc.org>.
10. Regional Competitiveness of Tourism Cluster: a Conceptual Model Proposal / Online. URL: <http://mpira.ub.uni-muenchen.de>.
11. Travel & Tourism Economic Impact 2017 WORLD. URL: <http://www.wttc.org>.
12. UNCTAD (2016) Global Investment Trends Monitor No 22, 20 January, URL: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaeia2016d1_en.pdf.
13. World Investment Report 2007: Transnational Corporations, Extractive Industries and Development. UNCTAD, United Nations. New York and Geneva, 2007. 25 p.